

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

12.11.2025. Nr. 1-5/230

Izglītības un zinātnes ministrijai
pasts@izm.gov.lv

Informācijai:

**Latvijas Republikas Saeimas
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai**
cilvektiesibu.komisija@saeima.lv

Veselības ministrijai
pasts@vm.gov.lv

Labklājības ministrijai
lm@lm.gov.lv

Bērnu aizsardzības centram
pasts@bac.gov.lv

Par Tiesībsarga biroja veikto aptauju un turpmāko rīcību mācību sākuma laika noteikšanai

2025. gada 12. novembra Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas sēdē (turpmāk – komisijas sēde) atsaucos uz Tiesībsarga biroja veikto aptauju “Cikos sākas bērna ceļš uz skolu?”. Zināšanai nosūtu aptaujas rezultātu apkopojumu. Aptauja norisinājās 2024. gadā, laikā no 5. līdz 30. jūnijam, un tajā tiešsaistē tika saņemtas 3684 anketas no skolēnu vecākiem. Aptaujas mērķis bija noskaidrot, cik agri bērnam no rīta ir jāceļas un kā skolēni nokļūst skolā, ņemot vērā veiktās skolu tīkla reformas.¹

¹ [Aptaujas apkopojums Tiesībsarga biroja mājaslapā](#)

Komisijas sēdē tika nolemts sagaidīt Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātās vadlīnijas mācību sākuma laika noteikšanai vispārējās izglītības iestādēs. Vēršu uzmanību, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 3. aprīļa vēstuli Nr. 25-TA-638² šādas vadlīnijas Izglītības un zinātnes ministrija bija solījusi izstrādāt līdz 2024./2025. mācību gada beigām - līdz 2025. gada 30. maijam. Savukārt Veselības ministrija apņēmas līdz 2025. gada beigām izstrādāt miega higiēnas vadlīnijas.

Ceru, ka Izglītības un zinātnes ministrija turpmāk nekavēsies ar vadlīniju izstrādi mācību sākuma laika noteikšanai vispārējās izglītības iestādēs un ka tās izglītības iestādēm būs pieejamas jau pirms 2025./2026. mācību gada sākuma, lai varētu objektīvi izvērtēt to ietekmi uz izglītības iestāžu pašiniciatīvu mācību sākuma laiku pielāgot bērna labākajām interesēm.

Vēlos informēt, ka Igaunijā no šī gada septembra ar tiesību aktu ir noteikts, ka visās izglītības iestādēs mācības jāsāk no plkst. 9.00. Reformai ir paredzēts pārejas periods – tā kļūs saistoša visām izglītības iestādēm 2026./2027. mācību gadā. Regulējums paredz iespēju izņēmuma kārtā noteikt arī agrāku mācību laiku, ja par to ir vienojusies izglītības iestādes padome un pašvaldība.

Aicinu izskatīt iespēju gadījumā, ja Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātās vadlīnijas neietekmēs skolu pašiniciatīvu organizēt mācību stundas ne agrāk par plkst. 8.30 sākumskolas bērniem (1.–6. klase) un ne agrāk kā plkst. 9.00 vecāko klašu skolēniem, noteikt šādu prasību tiesiskajā regulējumā, paredzot saprātīgu pārejas periodu, kā arī izņēmuma kārtā paredzēt izglītības iestādei iespēju noteikt agrāku mācību laiku, ja šādu lēmumu atbalsta izglītības iestādes padome.

Pielikumā: Latvijas Republikas Tiesībsarga biroja 2024. gada jūnija aptaujas “Cikos sākas bērna ceļš uz skolu?” apkopojums uz 54 lpp.

Tiesībsardze

Karina Palkova

² [Ministru kabineta 03.04.2025. vēstule Nr. 25-TA-638](#)